

VALSTYBĖS
KONTROLĖ

BIUDŽETO STEBĖSENA

IŠVADA

DĖL 2024–2027 M. EKONOMINĖS RAIDOS SCENARIJAUS TVIRTINIMO

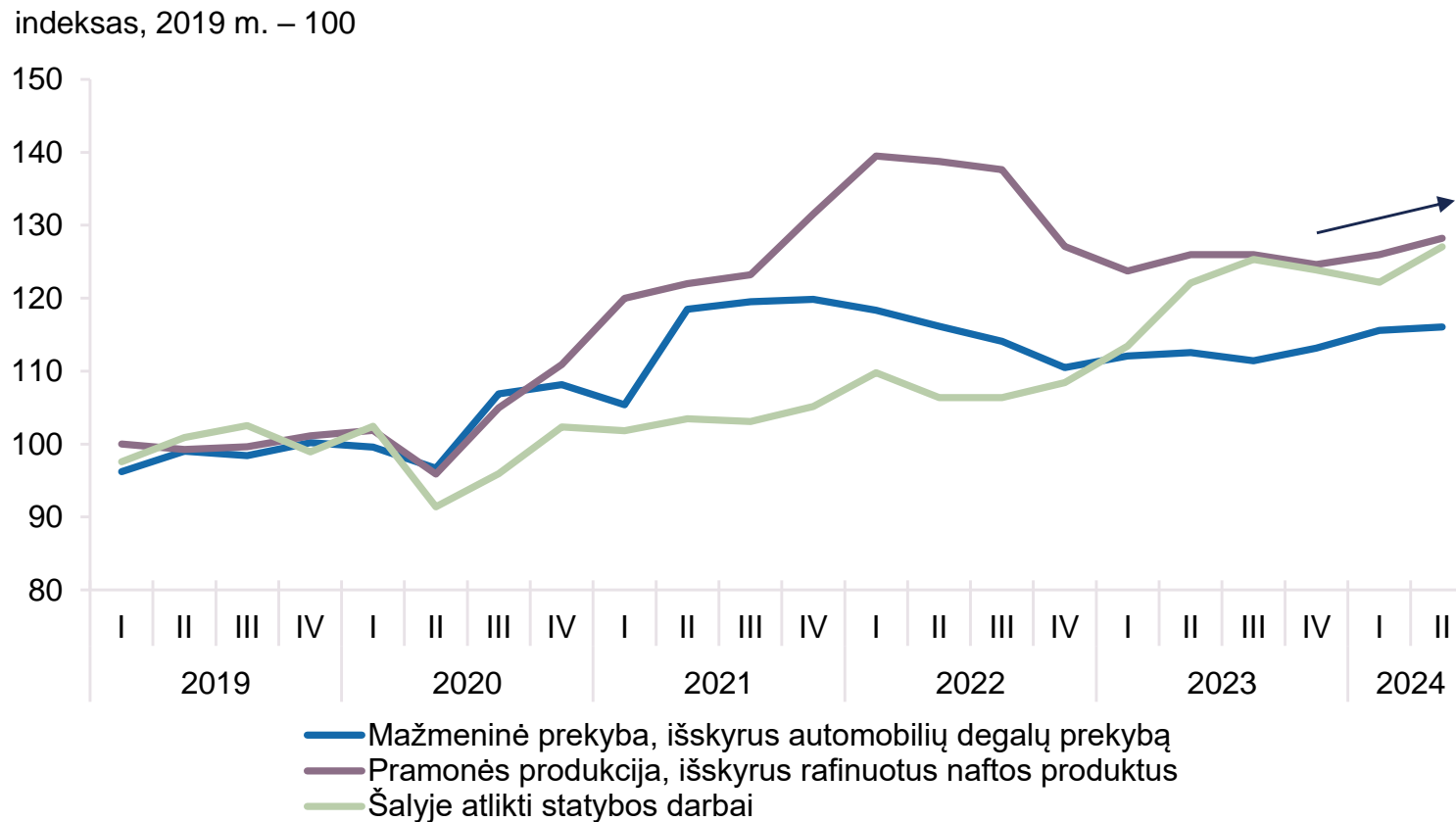
2024 m. rugsėjo 25 d.

Pagrindinės išvados žinutės

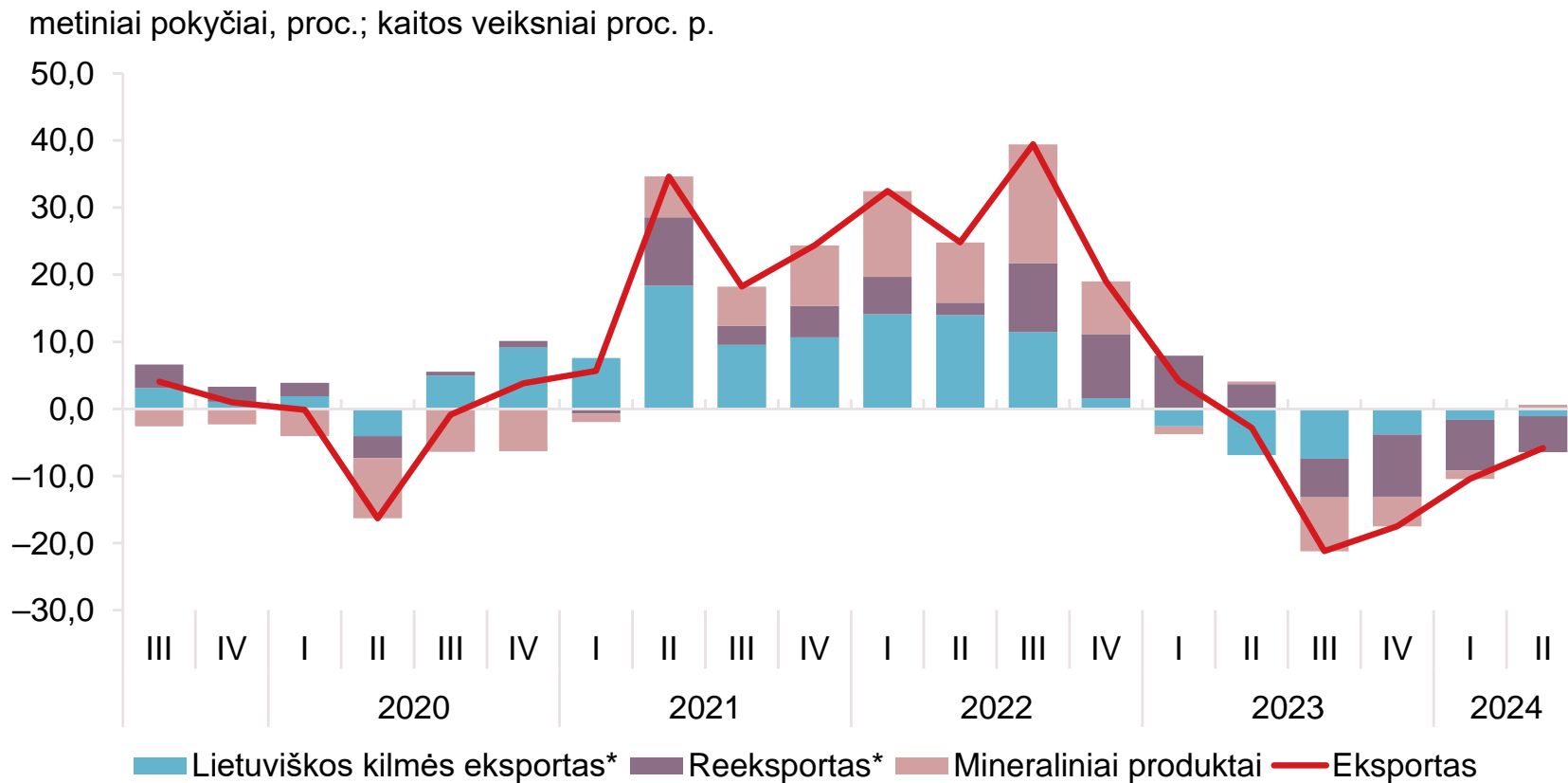
2024–2027 M. EKONOMINĖS RAIDOS SCENARIJUS YRA TINKAMAS VALSTYBĖS BIUDŽETO PROJEKTUI RENGTI

- Realusis BVP 2024 m. gali augti sparčiau, nei tikėtasi vasarą. 2025 m. numatomas užsienio paklausos atsigavimas skatins veržlesnę nei šiemet Lietuvos ekonomikos plėtrą.
- Lietuvos ekonomikos raidą daugiausia paveikti galinčios rizikos išlieka susijusios su geopolitine situacija ir tarptautine prekyba.
- Norint išlikti konkurencingai šaliai, būtina skatinti aukštos pridėtinės vertės gamybos augimą.
- Rodikliai, koeficientai ir kiti dydžiai, veikiantys valstybės biudžetą, turėtų būti prognozuojami ne trumpesniam kaip trejų metų laikotarpiui.

2024 m. II ketv. toliau tęsiasi kelių svarbiausių ekonomikos sektorių atsigavimas

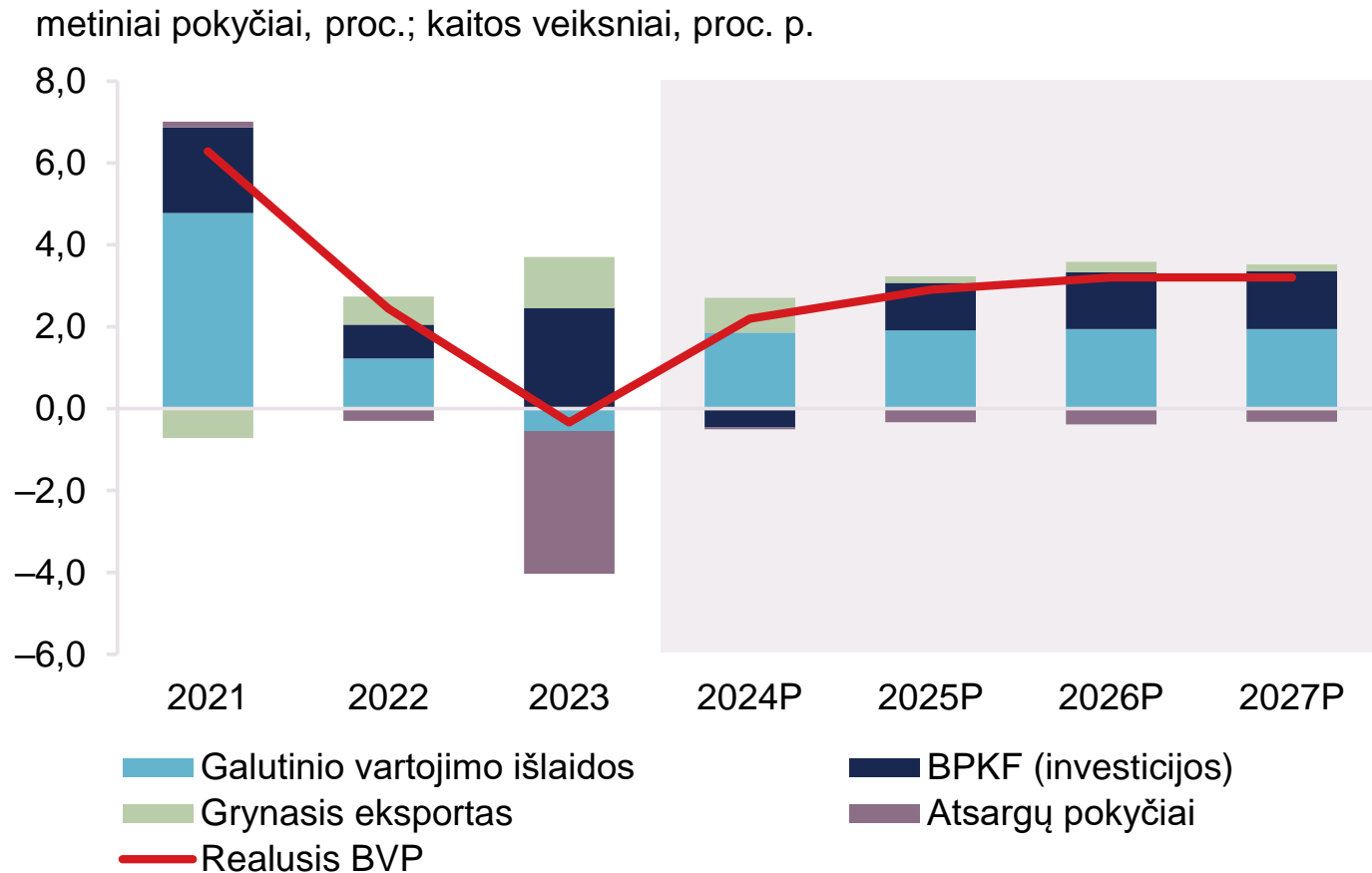

2024 m. II ketv. prekių eksporto kritimą lėmė toliau mažėjantis reeksportas

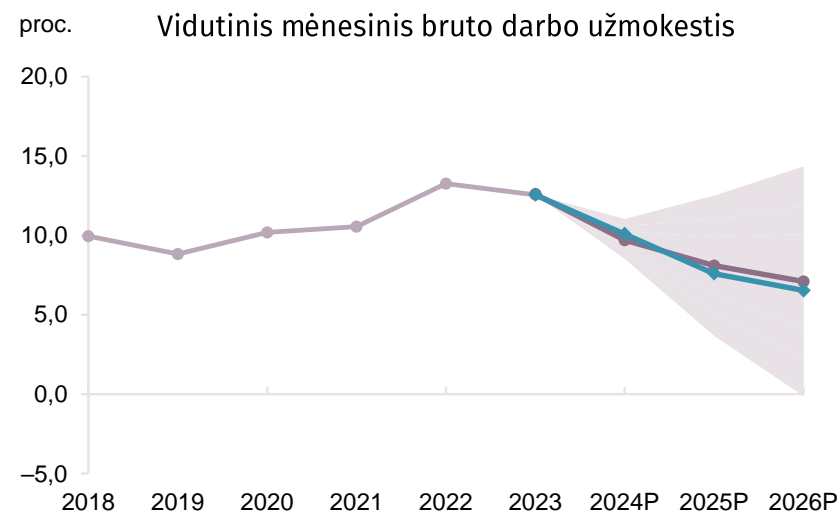
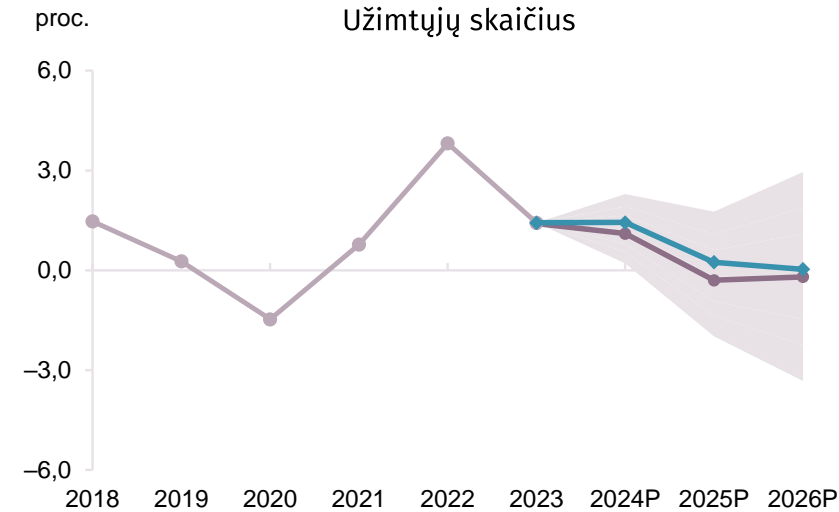
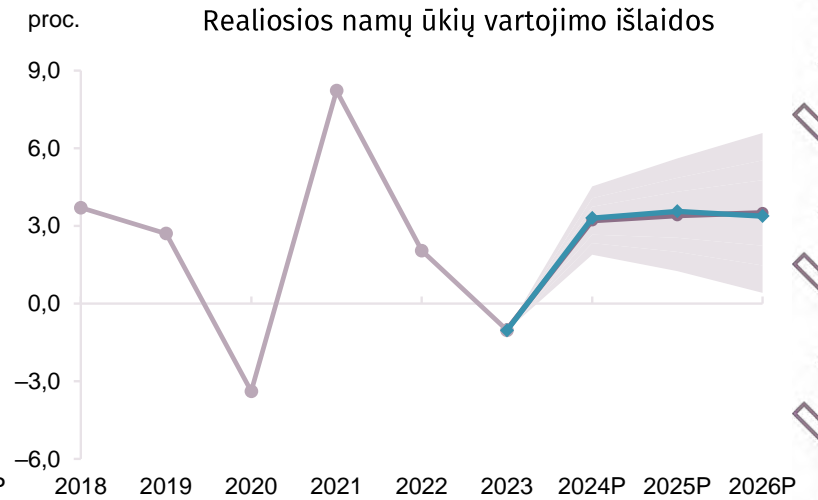
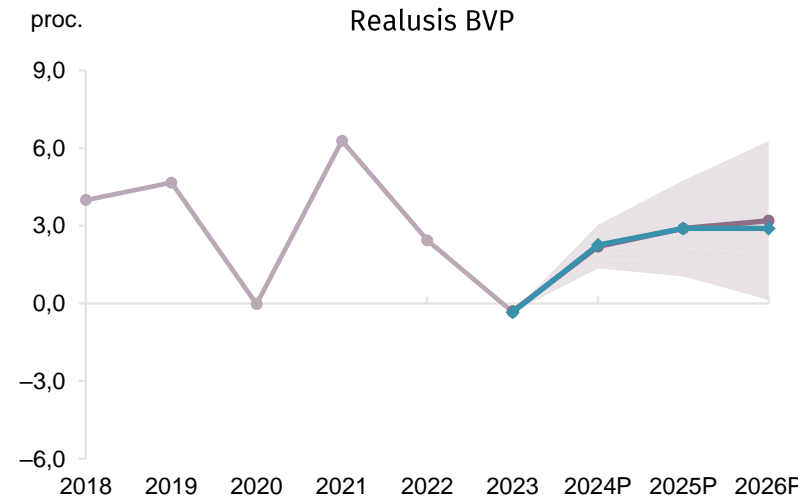
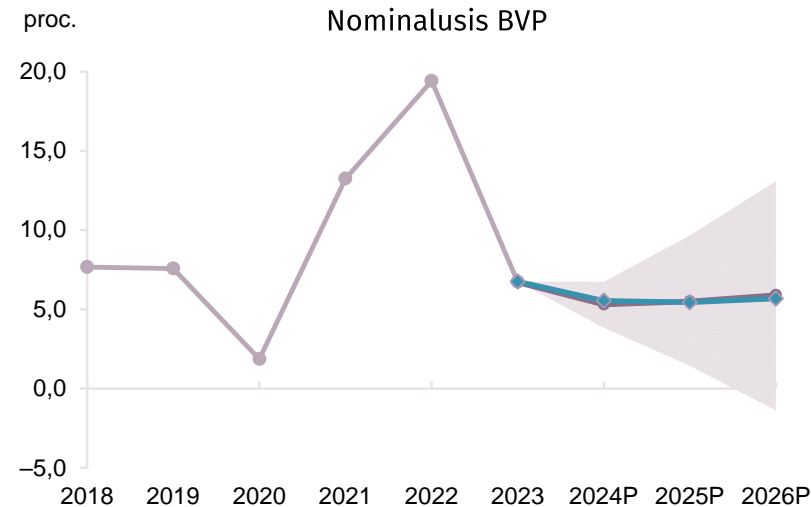

* išskyrus mineralinius produktus

2025 m. prie spartesnės ūkio raidos prisidės atsigaunantis eksportas ir investicijos

FM ir VK FI 2024–2027 m. pagrindinių makroekonominių rodiklių projekcijos reikšmingai nesiskiria

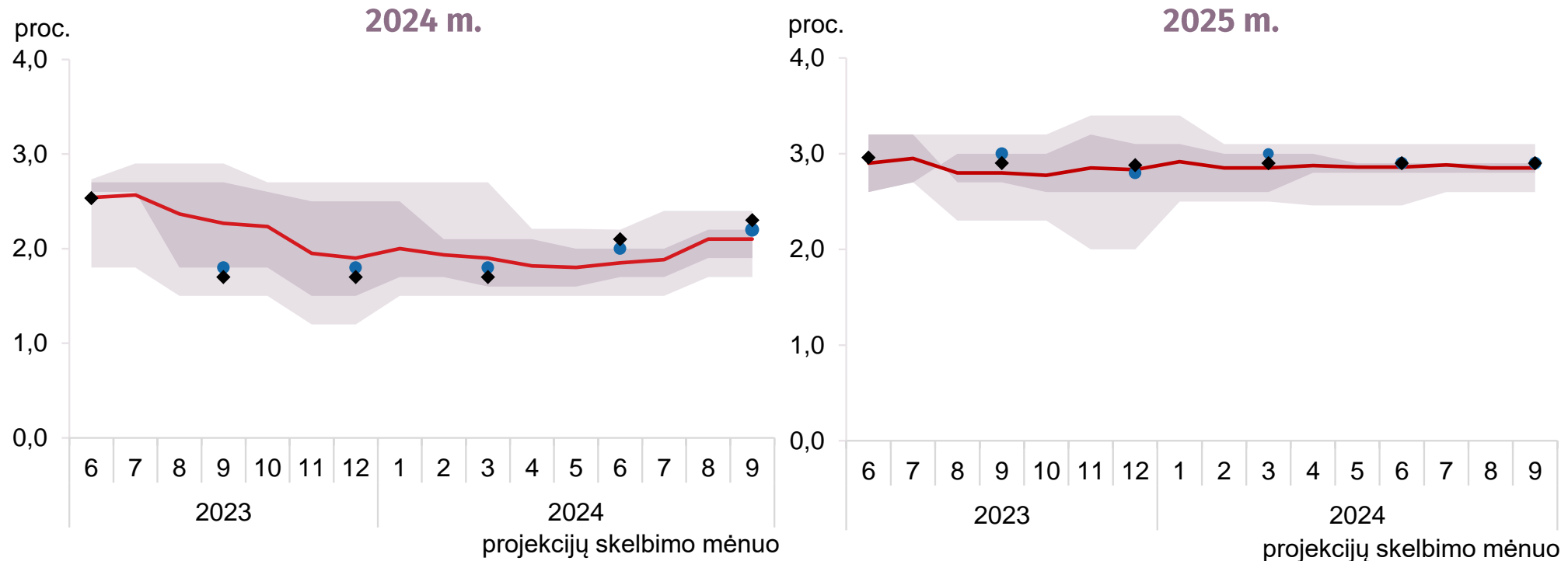
80 proc. tvirtinimo atkarpa

Faktas

VK FI prognozės

Ekonominės raidos scenarijus

ERS realiojo BVP projekcijos 2024–2025 m. yra artimos kitų institucijų vidurkiui

- Projekcijų vidurkis
- ◆ Finansų ministerijos projekcijos
- VK FI projekcijos
- Projekcijų sklaida
- Projekcijų sklaida be min. ir maks. proj. reikšmių

Į projekcijų sklaidą įtrauktos šios institucijos: Europos Komisija, Tarptautinis valiutos fondas, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, Lietuvos bankas, AB „Swedbank“, AB SEB.

Rizikos, galinčios lemti:

Prastesnę Lietuvos ekonominę raidą

- Geopolitinės įtampos padidėjimas
- Lėtesnis, nei tikimasi, Lietuvos eksporto partnerių atsigavimas
- Intensyvėjanti klimato kaita
- Ekonomikų neskatinti fiskalinė politika
- Iššūkiai konkurencingumui

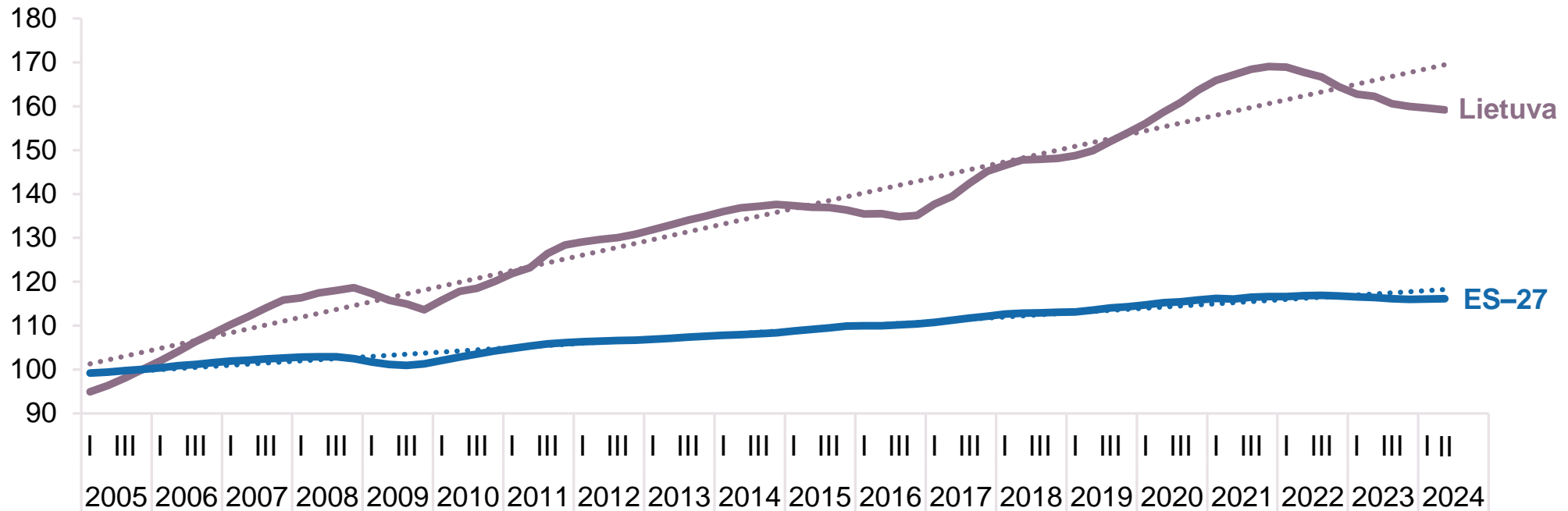

Palankesnę Lietuvos ekonominę raidą

- Geresnė padėtis darbo rinkoje
- Spartesnė viešųjų ar privačiųjų investicijų plėtra
- Taupymo normos pokyčiai, didinantys namų ūkių vartojimą
- Mažiau ribojanti monetarinė politika
- Spartesnis perėjimas prie žaliosios energetikos

Per pandemiją rekordines aukštumas pasiekęs darbo našumas* nuo 2022 m. mažėja

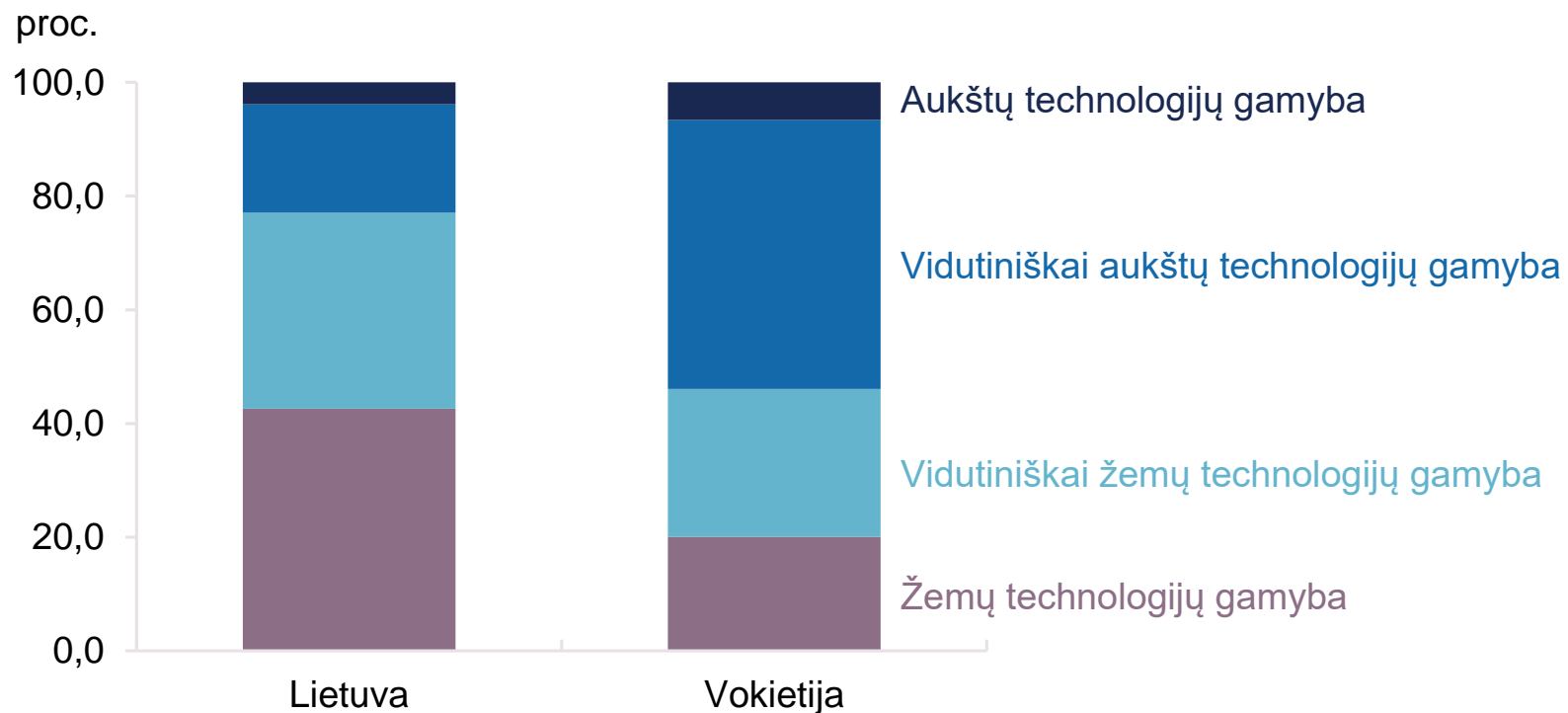
indeksas, 2005 m. – 100

* Realioji bendroji pridėtinė vertė per vieną dirbą valandą, pašalinus sezono ir darbo dienų įtaką, 4 ketvirčių indekso slankusis vidurkis.

Lietuvoje dominuoja žemos ir vidutiniškai žemos pridėtinės vertės gamyba

Apdirbamosios gamybos struktūra pagal pramonės produkcijos apimtį, 2019–2023 m. vidurkis

Įvertinę scenarijų, jį tvirtiname

- ✓ 2024 m. rugsėjo mėn. ERS taikytos prielaidos yra pagrįstos.
- ✓ FM ir VK FI 2024–2027 m. pagrindinių makroekonominių rodiklių projekcijos reikšmingai nesiskiria.
- ✓ Pagal taikytą VK FI potencialaus BVP vertinimo metodą, skirtą vidutinio laikotarpio projekcijų suderinamumui tikrinti, ERS realiojo BVP projekcija 2027 m. laikoma tikėtina.
- ✓ ERS realiojo BVP projekcijos 2024–2025 m. yra artimos kitų institucijų projekcijų vidurkiui.

Dydžiai, veikiantys valstybės biudžetą, turėtų būti prognozuojami bent 3 m. laikotarpiui. Tai leistų:

Formuoti tikslesnius ir skaidresnius biudžeto projektų planus

Tiksliau prognozuoti makroekonominis rodiklius

Tinkamiau įvertinti priimtų sprendimų įtaką ateities biudžetams

Identifikuoti rizikas dėl fiskalinės drausmės taisyklių laikymosi

AČIŪ UŽ DĖMESĮ!

JURGA RUKŠĖNAITĖ

Biudžeto stebėsenos departamento vadovė

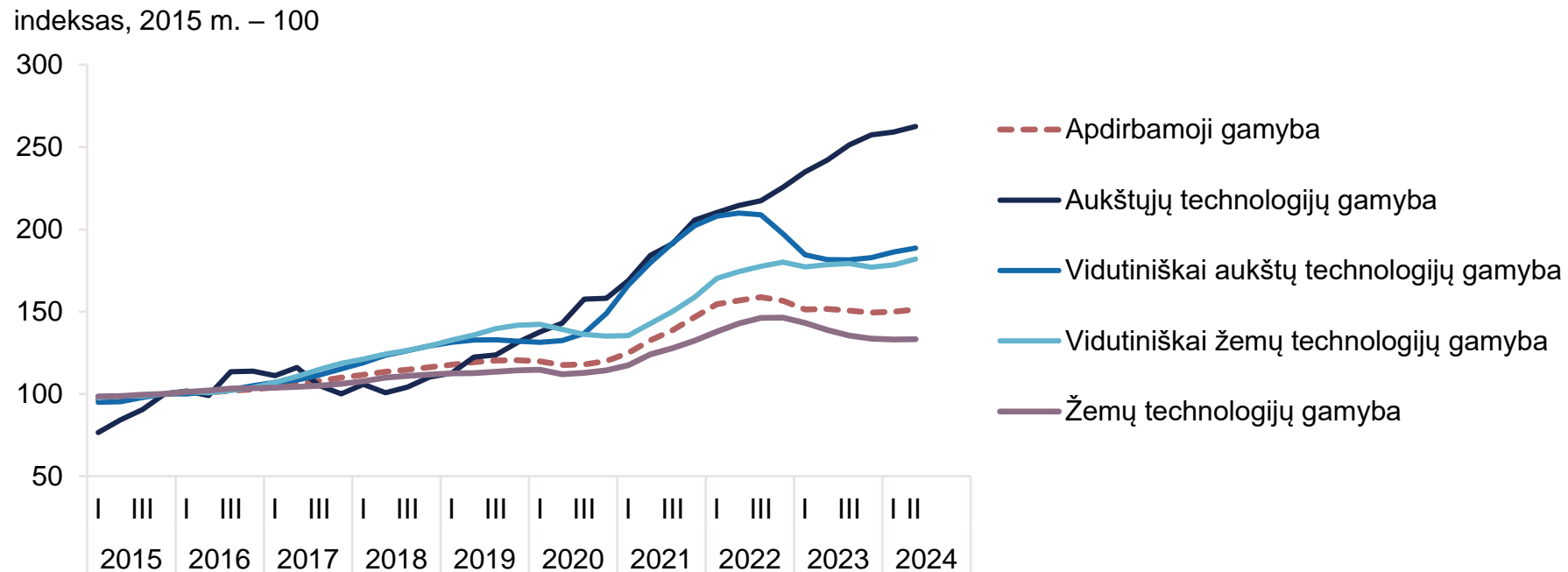
VK FI makroekonominės prognozės 2024–2027 m.

Rodiklis, proc.	2023	2024P	2025P	2026P	2027P
Pagrindiniai makroekonominiai rodikliai, pokytis					
BVP palyginamosiomis kainomis	-0,3	2,2	2,9	3,2	3,2
Namų ūkių vartojimo išlaidos	-1,0	3,2	3,4	3,5	3,5
Valdžios sektoriaus vartojimo išlaidos	0,2	0,4	0,1	0,1	0,1
Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	10,6	-1,8	4,7	5,5	5,5
Prekių ir paslaugų eksportas	-3,3	0,9	4,7	4,7	4,7
Prekių ir paslaugų importas	-4,9	0,1	5,0	4,9	5,0
BVP to meto kainomis	6,7	5,3	5,5	5,9	5,7
Kainų rodikliai, pokytis					
BVP defliatorius	7,1	3,0	2,6	2,6	2,5
Suderintas vartotojų kainų indeksas (vidutinis metinis)	8,7	1,1	2,5	2,5	2,4
Darbo rinkos rodikliai					
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis	12,6	9,7	8,1	7,1	6,3
Nedarbo lygis (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį)	6,8	7,3	7,0	6,8	6,5
Užimtų gyventojų skaičiaus (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį) pokytis	1,4	1,1	-0,3	-0,2	-0,1
Potencialaus BVP pokytis ir BVP atotrūkis nuo potencialo					
Potencialus BVP	3,2	3,1	2,9	2,7	2,5
BVP atotrūkis (proc., palyginti su potencialiuoju BVP)	-1,1	-2,0	-2,1	-1,9	-1,6

Pagal ERS vertinimo ir tvirtinimo aprašą violetiniame fone pažymėti rodikliai, pagal kuriuos VK FI priima sprendimą dėl ERS tvirtinimo. Prognozės parengtos atsižvelgiant į informaciją ir duomenis, paskelbtus iki 2024-08-30.

Šaltinis – Valstybinė duomenų agentūra, Valstybės kontrolės, vykdančios fiskalinės institucijos funkcijas, skaičiavimai

Aukštos technologijos gamybos augimas Lietuvoje spartus, tačiau jos įtaka apdirbamosios gamybos augimui vis dar nedidelė

Pramonės (apdirbamosios gamybos) produkcijos duomenys, pašalinus sezono ir darbo dienų įtaką, 4 ketvirčių indekso slankusis vidurkis.

Reeksporto vertė (to meto kainomis) į Rytų* šalis 2024 m. II ketv. jau mažesnė nei prieš karą Ukrainoje

